

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

NÕUKOGU

Nõukogu järeldused, mis käsitlevad investeerimist haridusse ja koolitusse – vastus teatisele „Hariduse ümbermõtestamine: investeerimine oskustesse paremate sotsiaalmajanduslike tulemuste nimel” ning 2013. aasta majanduskasvu analüüsile

(2013/C 64/06)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

VÕTTES ARVESSE

1. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 165 ja 166;
2. strateegiat „Euroopa 2020” ning eelkõige 2012. ja 2013. aasta majanduskasvu analüüsi ja 2012. aasta riigipõhiseid soovitusi;
3. nõukogu 12. mai 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal kuni 2020. aastani (ET 2020) ⁽¹⁾ ja mille peamine eesmärk on toetada liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemide täiendavat arendamist, mille sihiks on tagada kõikide kodanike isiklik, ühiskondlik ja ametialane eneseteostus ning püsiv majanduslik heaolu ja tööalane konkurentsivõime, edendades samas demokraatlikke väärtusi, sotsiaalset ühtekuuluvust, loovust ja innovatsiooni, kodanikuaktiivsust ja kultuuridevahelist dialoogi;
4. nõukogu ja komisjoni 2012. aasta veebruari ühisaruannet Euroopa hariduse ja koolituse alase koostöö strateegilise raamistiku (ET 2020) rakendamise kohta, ⁽²⁾ milles sätestatakse meetmed ET 2020 protsessi mobiliseerimiseks toetamaks strateegia „Euroopa 2020” eesmärgi majanduskasvu ja töökohtade loomise vallas ning määratakse kindlaks mitmed Euroopa hariduse ja koolituse alase koostöö prioriteetsed valdkonnad ajavahemikul 2012–2014;
5. pikaajalist majanduskriisi, mida on rõhutatud hiljutistes komisjoni prognoosides, mis ennustavad 2013. aastaks oodatust aeglasemat majanduse taastumist ja töötuse määra kasvu ligikaudu 11 %ni, ⁽³⁾ seejuures 60 % kõrgemat töötuse määra madala kvalifikatsiooniga töötajate puhul ⁽⁴⁾;
6. vajadust takistada noorte töötuse kasvu Euroopas, mis on praegu keskmiselt ligi 23 % ja kerkib mitmes liikmesriigis üle 50 % taseme ⁽⁵⁾;
7. üha rohkemaid tõendeid selle kohta, et oskused ei vasta tööturu vajadustele, kuna Euroopas on praegu täitmata üle kahe miljoni vaba töökohta ⁽⁶⁾;
8. vajadust panna riigirahanduse kitsastes oludes alus tulevasele majanduskasvule ja konkurentsivõimele tõhusamate investeeringute abil haridus- ja koolitussüsteemidesse, ning niisuguste investeeringute vaieldamatut sotsiaalset ja majanduslikku kasu;
9. nõukogu 26. novembri 2012. aasta järeldusi hariduse ja koolituse rolli kohta strateegias „Euroopa 2020” – hariduse ja koolituse panus majanduse elavdamisse, majanduskasvu ja töökohtade loomisesse, ⁽⁷⁾ milles lepitakse kokku, et haridus- ja koolitussektor, sealhulgas ministriumide tasandil, peaks täitma olulisemat rolli nii hariduse ja koolitusega seotud ühiste lähenemisviiside ja eesmärkide kindlaksmääramisel kui ka strateegia „Euroopa 2020” Euroopa poolaasta haridus- ja koolitusaspektide rakendamisel;

⁽³⁾ Euroopa Komisjoni sügisene majandusprognoos (november 2012).⁽⁴⁾ Eurostati töötuse statistika (november 2012).⁽⁵⁾ „Noorte tööhõive suurendamine” – COM(2012) 727 final, 5. detsember 2012.⁽⁶⁾ Euroopa vabade töökohtade seire, 7. detsember 2012.⁽⁷⁾ ELT C 393, 19.12.2012, lk 5.⁽¹⁾ ELT C 119, 28.5.2009, lk 2.⁽²⁾ ELT C 70, 8.3.2012, lk 9.

10. Euroopa Ülemkogu 13. ja 14. detsembri 2012. aasta järeldusi, ⁽¹⁾ milles:

- kutsuti nõukogu, liikmesriike ja komisjoni üles kiiresti tagama järelemeetmete võtmine komisjoni teatisele „Hariduse ümbermõtestamine”; ⁽²⁾
- avaldati tunnustust noorte tööhõivet käsitleva tervikliku ELi lähenemisviisi väljatöötamisel tehtud edusammudele ning kutsuti nõukogu üles kaaluma noorte tööhõivepaketi ettepanekuid;
- rõhutati, kui oluline on jätkata diferentseeritud, majanduskasvu soodustavate ja usaldusväärsete fiskaalpoliitikate elluviimist ning tasakaalustada tulutoovad avaliku sektori investeeringud fiskaaldistsipliini eesmärkidega;

11. seose loomist tulevase struktuurifondide programmitöö perioodi 2014–2020 investeerimisprioriteetide ja sekumiste valiku ning riigipõhistes soovitusel ja liikmesriikide riiklikes reformikavades esile toodud poliitiliste väljakutsete vahel, mis sõltub mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 üle peetavate läbirääkimiste tulemustest;

TERVITAB

1. kesket rolli, mis on omistatud haridusele ja koolitusele kui majanduskasvu ja konkurentsivõime peamisele edasiviivale jõule 2013. aasta majanduskasvu analüüsis, sealhulgas viidet inimkapitali tehtavate investeeringute võtmerollile töötusega võitlemisel ja selle vältimisel ning töövõimalusterohke majanduse taastamise ettevalmistamisel;
2. 2013. aasta majanduskasvu analüüsis esitatud seisukohta eelarve diferentseeritud konsolideerimise suhtes, millega kutsutakse liikmesriike üles säilitama tulevase majanduskasvu potentsiaali, seades prioriteediks investeeringud haridusse ja koolitusse ning võimaluse korral neid suurendades;
3. 2013. aasta majanduskasvu analüüsis esitatud üleskutset viia ellu reforme, et tõsta haridus- ja koolitussüsteemide tulemuslikkust ning oskuste üldist taset, sidudes tihedamalt töö- ja hariduselu, tunnistades samal ajal, et ei ole olemas kõigi jaoks sobivat reformikava ning et mõne reformi mõju võib ilmneda märkimisväärselt pika aja jooksul;
4. tähtsust, mida omistatakse oskustele, haridusele, koolitusele ja elukestvate õppele tööalase konkurentsivõime suurendamisel ning eelkõige noorte töötuse probleemi lahendamisel ja selle ärahoidmisel, tegeledes selle algpõhjustega, millest paljusid käsitletakse hiljutises komisjoni 20. novembri 2012. aasta teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komi-

teele „Hariduse ümbermõtestamine: investeerimine oskustesse paremate sotsiaalmajanduslike tulemuste nimel”;

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES NÕUETEKOHASELT SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET ARVESSE VÕTTES

1. tagama, et alal hoitaks hariduse ja koolituse sotsiaalseid aspekte ning et kindlustatud oleksid võrdsed võimalused juurdepääsuks kvaliteetsele haridusele, nii et haridus- ja koolitussüsteemid saaksid jätkuvalt aidata kaasa sotsiaalse ühtekuuluvuse, säästva arengu, kodanikuaktiivsuse ja eneseteostuse soodustamisele Euroopa ühiskondades;

2. suurendama hariduse ja koolituse rolli strateegias „Euroopa 2020”, võttes arvesse hariduse ümbermõtestamist käsitlevat teatist, hariduse ja koolitusega seotud aspekte iga-aastases majanduskasvu analüüsis ja riigipõhiseid soovitusi ning keskendudes kooskõlas riiklike ja ET 2020 prioriteetidega ning olemasolevatele ressurssidele tuginedes järgmistele valdkondadele:

- a) parandada haridus- ja koolitussüsteemide tulemuslikkust ning oskuste ja pädevuste üldist taset, näiteks sidudes tihedamalt töö- ja hariduselu ning tagades töhusa suhtluse ja tugevad partnerlused asjakohaste poliitikavaldkondade, hariduse ja koolituse allsektorite, tööturu osapoolte ning eri valitsemistasandite vahel;
- b) edendada koostöös tööturu osapooltega kutsehariduses ja -koolituses tippset, näiteks töötades välja kvaliteetsed kutsehariduse ja -koolituse süsteemid tugeva tööpõhise õppe komponendiga, kaaludes lühikesel õppetsükliil põhinevate keskharidusjärgsete või kolmanda taseme kvalifikatsioonide loomist kooskõlas Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga või seotuna esimese tsükliga Bologna protsessi kontekstis, keskendudes potentsiaalsetele majanduskasvu valdkondadele või oskuste puuduse all kannatavatele valdkondadele ning viies kutseharidus- ja -koolituspoliitika kooskõlla riiklike, piirkondlike või kohalike majanduse arendamise strateegiatega;
- c) parandada kõrge koolist väljalangemise riski ja väheste põhioskustega noorte õpitulemusi nõukogu 2011. aasta soovitusel ⁽³⁾ sätestatud raamistiku kohaselt, näiteks tehes kõigis kooliastmetes varakult kindlaks õpilased, kelle õppeedukus on põhioskuste alal madal, pakkudes individuaalselt tuge – valideerides samas mitteformaalses ja informaalses õpikeskkonnas omandatud teadmisi, oskusi ja pädevusi – ning võideldes halva õppeedukuse põhjuste vastu kvaliteetse ja hõlpsalt ligipääsetava väikelaste hariduse ja hoiu abil;
- d) vähendada madala kvalifikatsiooniga täiskasvanute arvu, näiteks suurendades täiskasvanute koolitamiseks pakutavaid stiimuleid, andes teavet elukestva õppe teenuste

⁽¹⁾ EUCO 205/12.

⁽²⁾ 14871/12 + ADD 1–8.

⁽³⁾ Nõukogu soovitus varakult haridussüsteemist lahkumise vähendamise poliitika kohta (ELT C 191, 1.7.2011, lk 1).

tagatud juurdepääsu kohta, sealhulgas näiteks teavet mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimise⁽¹⁾ ja karjäärinõustamise kohta ning pakkudes õppijatele kohandatud individuaalseid õppimisvõimalusi;

- e) võtta kasutusele meetmed, et arendada 2006. aasta soovitusel (võtmepädevuste kohta elukestvas õppes)⁽²⁾ kirjeldatud valdkonnaüleseid oskusi ja pädevusi haridustee varastest etappidest kuni kõrghariduseni, kasutades uuenduslikke ja õpilasekeskseid pedagoogilisi lähenemisviise;
- f) vaadata läbi ja muuta rangemaks õpetamisega seotud ametite (sealhulgas õpetajate, koolijuhtide ja õpetajate koolitajate) kutsenõuded, tehes seejuures koostööd asjaomaste sidusrühmadega, näiteks tagades töhüsa õpetajate alushariduse ning ühtse ja piisavate vahenditega süsteemid õpetajate töölevõtmiseks, valimiseks, alushariduseks, toetamiseks karjääri algul ja pädevustel põhinevaks õpetajate ametialaseks arenguks;
- g) optimeerida IKT-põhise õppe kasutamist ja juurdepääsu kvaliteetsetele avatud õpikeskkondadele, näiteks toetades IKT-põhiseid õpetamis- ja hindamistavasid, edendades digitaalse infosisu kasutajate ja loojate õiguste ja kohustuste läbipaistvust ning toetades haridus- ja koolitusasutusi, et nad saaksid kohandada oma tegevust kooskõlas avatud õpikeskkondadega, pöörates erilist tähelepanu kvaliteedi tagamisele ja järelevalvele;
- h) tähtsustada ja võimaluse korral suurendada investeeritud haridusse ja koolitusse, tehes samas tööd selle nimel, et tugevdada niisuguste kulutuste tõhusust, ja soodustades riiklikke arutelusid jätkusuutlike ja tasakaalustatud rahastamismehhanismide teemal, kaasates erinevaid sidusrühmi;

NÕUSTUB, ET

pidades silmas olulisema rolli täitmist Euroopa poolaasta rakendamisel, peaksid hariduse, noorte, kultuuri ja spordi nõukogu koosseisu kuuluvad liikmesriikide esindajad – ja/või vajaduse korral asjaomased ettevalmistavad organid – kaaluma asjaomaste liikmesriikide nõusolekul liikmesriikide edusamme riigipõhistes soovitusel hariduse ja koolituse valdkonnas tuvastatud probleemide lahendamisel⁽³⁾. Lisaks sellele ja kooskõlas eesistujariigi poolt Euroopa poolaasta jaoks koostatud teekaardiga võib hariduskomitee vajaduse korral toetada asjaomaseid komiteesid (nt tööhõivekomiteed) seoses riigipõhiste soovitusel eelnõude läbivaatamisega hariduse ja koolituse valdkonna osas;

⁽¹⁾ Kooskõlas nõukogu 20. detsembri 2012. aasta soovitusel mitteformaalse ja informaalset õppe valideerimise kohta (ELT C 398, 22.12.2012, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus, 18. detsember 2006, võtmepädevuste kohta elukestvas õppes (ELT L 394, 30.12.2006, lk 10).

⁽³⁾ DE reservatsioon lause teise poole kohta (alates „kaaluma ...“).

VÕTAB TEADMISEKS KOMISJONI KAVATSUSE

1. toetada – austades seejuures subsidiaarsuse põhimõtet ja riikide vastutust hariduse ja koolituse valdkonnas, samuti hariduse pakkujate institutsionaalset autonoomiat – liikmesriike haridus- ja koolitussüsteemide reformimise alastes jõupingutustes, kasutades selleks täiel määral ELi hariduse ja koolituse alaseid programme ja vahendeid ning kasutades täiendatud tõendibaasi, üksikasjalikku kulude ja tulude analüüsi ja suuremat läbipaistvust, sealhulgas:

- a) edendades oma riigipõhist ja riike toetavat ekspertiisi ning oma analüütilist suutlikkust;
- b) luues liikmesriikidega struktureeritud kontakte, sealhulgas korraldades kahepoolseid kohtumisi olulistel hetkedel ettevalmistusetapis, mille eesmärk on riigipõhiste soovitusel eelnõude vastuvõtmine komisjoni poolt;
- c) tagades ET 2020 raames loodud avatud koordinaatsiooni meetodi⁽⁴⁾ tööriühmade tegevuste parema koordineerimise ning selle, et kõik sellised rühmad keskenduvad ET 2020, strateegia „Euroopa 2020“ ja Euroopa poolaasta protsesside kaudu kindlaks määratud põhilistele poliitilistele väljakutsetele;
- d) analüüsides, kui teostatav on liikmesriikide toetamine vajaduse korral, kui soovitakse kutsuda teisi riike põhjalikult arutama oma riigi konkreetseid probleeme, kasutades asjakohaseid finantsvahendeid, sealhulgas toetades rahvusvaheliselt tunnustatud ekspertide osalemist;

e) analüüsides koostöös liikmesriikidega tagasisidet hariduse ja koolituse valdkonna esimese ülevaate ning hariduse ja koolituse foorumi toimimise kohta ning tehes ettepanekuid, et tagada kõnealuste uute vahendite kohaldamisest saadav lisaväärtus Euroopa poolaasta rakendamisel;

f) kaaludes koostöös liikmesriikidega edasist metodoloogilist tööd seoses asjakohaste andmete kogumisega toetamiseks ettepanekut⁽⁵⁾ võimaliku sihttaseme vastuvõtmiseks nõukogu poolt keeleoskuse valdkonnas;

2. toetada algatusi, näiteks kavandamisel olevat ELi tasandi õpipoisõppe liitu, mille eesmärk on parandada tööpõhist õppimist ning kaasata tugevaid partnerlusi haridus- ja

⁽⁴⁾ Joonealune märkus ei puuduta eestikeelset versiooni.

⁽⁵⁾ Vrd dokument 14871/12 ADD 2, lk 3.

tööhõivesektori vahel, eelkõige tööturu osapoolte, ettevõtjate ning kutsehariduse ja -koolituse pakkujate vahel, kooskõlas Kopenhaageni protsessiga;

3. analüüsida ELi tasandil tööturu osapooltega võimalusi täiskasvanutele hariduse ja koolituse pakkumise taseme ja kvaliteedi suurendamiseks, eesmärgiga pakkuda tööjõule ümber- ja täiendõpet;
4. hinnata tihedas koostööd liikmesriikidega ja asjaomaste sidusrühmadega Euroopa oskuste ja kvalifikatsioonide ala võimaliku loomise mõju, et suurendada ELi ja riikide läbi- paistvus- ja tunnustamisvahendite ühtsust, mis võimaldab tunnustada oskusi ja kvalifikatsioone hõlpsasti ka piiriülelset;
5. käivitada liikmesriikide kõnealuse valdkonna mis tahes algatustega koordineerides uus algatus „Hariduse avanemine”, analüüsides ELi toetuse andmise mõju kvaliteetsetele avatud õpikeskkondadele ja IKT-le juurdepääsu ja nende kasutamise suurendamisele;
6. kehtestada meetmed, millega edendatakse ettevõtlusharidust, eelkõige esitades poliitikasünnised ja raamistikku, et innustada ettevõtlusharidust institutsioonilisel tasandil;
7. analüüsida hariduse ja koolituse valdkonnas tehtud avaliku sektori kulutuste tõhusust ja algatada asjaomaste sidusrühmadega ELi tasandil arutelu erinevatesse haridus- ja koolitussektoritesse tehtavate investeeringute kasu kohta;

KUTSUB LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES

1. tihendama Euroopa poolaasta raames ja avatud koordineerimise meetodi kaudu kindlaks tehtud peamiste strateegiliste poliitiliste väljakutsete vahelist seost ning arendama vastavalt vajadusele riigipõhist mõõdet, et aidata üksikuid liikmesriike ja liikmesriikide rühmi riigipõhiste soovituste järeelmeetmete võtmisel;
2. kasutama täielikult ära avatud koordineerimise meetodi raames paremate töömeetodite abil loodud koostöö ja vastastikuse õppimise potentsiaali, mis hõlmab vastavalt asjakohasusele järgmist:

- a) tegevuste suurem täiendavus ja dubleerimise vältimine, kasutades paremini ära ELi liikmesriikide esindatust teistes rahvusvahelistes organisatsioonides, näiteks OECDs, ⁽¹⁾ UNESCOs ja Euroopa Nõukogus;
 - b) struktuuriid ja menetlused, mis parandavad avatud koordineerimise meetodi protsessi tõhusust, tulemuslikkust ja liikmesriikide iverastutust, näiteks peadirektorite ja kõrge tasandi poliitikakujundajate tasandil;
 - c) struktureeritud vastastikuse eksperdi hinnangu protsess, mis keskendub riigipõhiste soovituste rakendamisele ja tugineb 2012. aasta septembris korraldatud vastastikuse läbivaatamise katseprojekti raames saadud kogemustele;
 - d) korrapärane tagasiside kõigilt töörühmadelt hariduskomiteele ja/või teistele asjakohastele rühmadele ning nende peamiste poliitikaalaste tulemuste esitamine nõukogule standardvormis;
 - e) regulaarne suhtlus eelkõige hariduskomitee ja kõigi temaatiliste töörühmade vahel, et tagada töörühmade täielik teavitamine kontekstist, milles nad tegutsevad, ning nende töövaldkonda kuuluvate mis tahes käimasolevate arengute kohta;
 - f) selged volitused ja standardne töökord (st töörühmade pädevus, eesmärgid, liikmelisuse nõuded ja aegumisklauslid) kõigi temaatiliste töörühmade puhul, sealhulgas tagades, et kasutatakse ära IKT potentsiaali, pidades näiteks virtuaalseid koosolekuid;
 - g) struktureeritud teavitustöö, mis hõlmab nii ELi kui liikmesriikide mõõdet ja toimub enne töörühmade tulemi avaldamist, sealhulgas töörühmade tulemi mitmekeelse kokkuvõtete avaldamine;
3. stimuleerima riigipõhiste soovituste järeelmeetmete võtmise konstruktiivset protsessi, jagades asjakohaste poliitikakomiteedega (st majanduspoliitika komitee ja tööhõivekomiteega) korrapäraselt eespool nimetatud avatud koordineerimise meetodi koostöömehhanismide tulemusi.

⁽¹⁾ Kõigile liikmesriikidele tuleks tagada õigus osaleda nimetatud organisatsiooni töös.